

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

<p>ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.</p>	<p>FŐSZERKESZTŐ: BENEDEK JÁNOS. POLITIKAI ROVATVEZETŐ: Dr. BOROSS LAJOS. FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: SZÉKELY IMRE.</p>	<p>SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Debreczen, Főtér 42. szám. Lamprecht palota, első emelet, az udvarban.</p>
--	--	---

Engedmények.

— február 8.

Az országház kapuit bezárták egy pár hétre, mert a delegációk az idén Bécsben tartják tanácskozásait. A magyar politikai világ figyelme tehát Bécs felé fordul s onnan várja a legujabb politikai híreket.

Eddig még semmi nevezetes hír nem érkezett a delegáció üléséről, mert a ránk nézve legfontosabb bizottság: a hadügyi albizottság még nem tartott ülést.

Daczára ennek, ezzel foglalkozik nemcsak a sajtó, hanem a politikai világ is legtöbbit.

Még mielőtt a magyar delegáció összeült volna Bécsben, már akkor erről az albizottságról esett a legtöbb szó, mert a magyar országgyűlés nem bizik Tisza ígéreteiben s a közöshadügyminisztertől kívánja hallani, hogy azok a katonai engedmények, melyeket Tisza István oly fennen hirdetett, tulajdonképen miből is állanak.

Mert az történt, hogy midőn Tisza kérkedve jelentette ki a magyar országgyűlésen a felségjogokra és katonai engedményekre vonatkozó vívmányait — odaát Ausztriában előálló Körber osz-

trák miniszterelnök és éppen az ellenkezőjét állította azoknak, a miket Tisza a magyar országgyűlésen pártja zajos helyeslése között mondott.

Tisza erre megpróbálta ugyan osztrák kollegájának állításait visszaverni, de ez csak arra volt jó, hogy megszólaltassa Pietreich urat, ki sietett is az osztrák delegációban olyan kijelentéseket tenni, a melyek nem Tiszának, hanem Körber osztrák miniszterelnöknek adtak igazat.

Pietreich nyilatkozatai nagyon megnehezítették Tisza helyzetét s a küzdelem a magyar országgyűlésen megerősödve indult meg újra elannyira, hogy az ujonczjavaslatok még ma sincsenek letárgyalva, mert nemcsak az ellenzék, de a kormánypárton is sokan szeretnék tudni, hogy a katonai engedményekre vonatkozólag Tiszának, vagy a hadügyminiszternek van-e igaza? E kérdés tisztázását reméli a politikai világ a magyar hadügyi albizottság üléseitől s ezért van az a nagy érdeklődés, a melylyel most a delegacionális ülések iránt a magyar politikusok viseltetnek.

Mint már szombati táviratunk jelentette, kevés reményünk lehet arra, hogy Pietreich hadügymi-

niszternek a magyar hadügyi albizottságban teendő nyilatkozatai kielégíthessék azokat a nemzeti kívánalmakat, a melyekért több mint egy éve foly a nagy nemzeti küzdelem.

Bár csalódnánk. Azonban nem hisszük, mert a Tisza által megígért engedmények közül, minthirlik, csak a katonai oktatásra vonatkozólag hajlandó a hadügyminiszter bizonyos engedményeket tenni.

Az udvar ideges.

— febr. 8.

Bécsből az a hír érkezik, hogy az udvar ideges. A csöndes, nyugalmas főmértóságok a Burg táján nyugtalankodnak. A legfelsőbb idegességet persze Magyarország okozza. Ez a konok provincia, a mely már oly sokszor tette próbára a főhercegeket, a magasrangú katonatiszteket, államférfiak és a kamarilla tagjainak becses idegeit.

Most nincsenek megelegedve a dolgok folyásával a fényes, kétféjű sasos termek lakói. A mint hogy egy év óta sok bosszúságot okozott nekik ez a lázongó provincia, a mely szép engedelmesen nem akarta beadni a derekát. Nem akart megszavazni mindent kommandóra. Muszáj volt

A bárendező.

Mikor Kovács Laczi belépett kis szobájába, levelet talált az asztalan. Gyorsan felbontotta és elolvasta. — Kebebarátjától, Körtvélyessy Ferkótól volt a levél, a ki arról értesíti, hogy hagyományos báljukat ez idén is megtartják és a rendezőségbe ezennel tisztelettel meghívja.

Boszusan dobta el a levelet. Már tavaly elhatározta, hogy a nem annyira díszes, mint inkább fárasztó és kimerítő tisztségéből neki untig elég volt s — többet nem kér a megtiszteltetésből.

De mikor Ferkó oly szeretetreméltóan ír neki, úgy kéri őt, még sem tagadhatja meg kérését és hosszas habozás után végre elhatározta, hogy az idén kivételesen — bár visszavonhatlanul utoljára — még elvállalja a rendezést.

Mert bizony nem a legfényesebb állapot — lelkiismeretes rendezőnek lenni! A rendezőbizottság megalakulásától kezdve jóval a bál utánig az egész idejét lőtásfutással töltötte el. A folytonos gyűlésezések, melyek mélyen az éjszakába nyultak, a sok szaladgálás, terem bérlése, cigány fölfogadása, rendőri engedély beszerzése, mind-mind elrabolták drága idejét. Hivatalát elhanyagolta; a sok gond, a sok munka egészen idegessé tette.

Rendező-társai ismerték komolyságát, a megbízhatóságát és ezért az összes teendőket a nyakába sózták. Mindenről és mindenre

neki kellett gondoskodnia. Oh, hiszen ha a legcsekélyebb dologról is megfeledezett, ez a „nagy estén“ a legnagyobb kellemetlenséget, bajt okozhat.

Azután az újságoknak a kommunikék megírása, a meghívók szétküldése, mind a szegény Laczi vállaira nehezettek.

Bárhová ment, bárhová nézett, mindig és mindenütt zaklatták. Ha zsurra ment, a leányok közrefogták:

— Hallottuk, hogy bált rendeznek. Biztosan számítunk meghívóra!

— Kérem, kérem — udvariaskodott Laczi — elő van nálam jegyezve. Idejében meg fogják kapni.

Ha az utcán ismerőssel, barátal találkozott, már messziről kiáltották feléje:

— Szervusz Laczikám, egy tiszteletjegyre lesz szükségem!

— Jó, jó, meglesz — csak a ezimete-

ket kérem.

És menekült tovább . . .

És ha ebben a zür-zavarban — Isten őrizze — véletlenül elfelejtene egy-két lánynak meghívót küldeni, vége lenne szegény fejének. Legalább is örökkétartó száműzetésre ítélnék.

Mig sokan annak örültek, hogy a nagynak, szépnek ígérkező báli est mindjobban közeledett, addig — óh igen — ő is örült ennek, de csupán azért, mert e fényes tisztséget, mely ólomsúlyal nehezedett vállaira, mielőbb lerázhassa magáról.

Végre elérkezett a várva-várt est. Az

„Internationale“ szálló termei pazar fényben usztak. A parkett fényesre volt kefélve. Sikos volt, akár a jégpálya.

A rendezői tábor, Kovács Laczi felügyelete alatt ügyesen felosztva, nagyuri eleganciával vezette a terembe a mind sürűbben érkező vendégeket.

A teremben élénk, ideges sürgés-forgás keletkezett. A hölgyek fényes toilettekben ülnek garde des dames-juk mellett. Idegesen legyezgetik magukat és bizonyára mindnyájuknak az jár a fejükben:

— Istenem! Bárha jól mulatnék! . . .

A fiatal emberek adják a blazirtat és nagyobbrészt a terem közepén helyezkednek el. Onnan könnyebb a hölgyeket végig fixirozni . . .

Kovács Laczi, a főrendező jelt ad a cigánynak és elhangzanak a csárdás első ütemei.

Sok leány-szív kezd e pillanatban hevesebben dobogni . . .

Csak lassan szaporodtak a tánczó párok. Hidegen, csöndben tánczolnak, ki-k keresi a párját, kivel legjobban tudná végig táncolni, végig mulatni a hosszúnak tetsző éjszakát.

Mind több s több pár tánczol. Itt-ott már hangos kacaj is hallatszik. Nini, hiszen már egészen belemelegedtek a táncba, már egészen otthonosan érzik magukat.

Szegény Laczi, a jó rendező, még mindig nem pihenhet, százszor is végig fut a termen:

neki valamelyes nemzeti engedményeket odalökni. A miket most vissza akarnak ugyan szivni. Mert úgy látszik, hogy még most se felejtették el Bécsben azt a jó tanácsot, amit anno dacumal, a Rákóczi korszakban adott a kamarilla. Az udvarnak, mondván: a magyarok kívánságait részben meg kell tagadni, részben meg kell ígérni, de az ígéretet nem kell teljesíteni.

Az idegeskedő udvar — így jelentik ezt Bécsből — végét akar vetni ennek a huzavonának és még Tisza Istvánnál is erősebb kézbe akarják adni a kormány gyeplőjét.

Hát a mi azt illeti, mi se nézzük jó szemmel, a mi most a parlamentben történik. Látjuk az ország elgyengülését. A folytonos vérvessztést. A gazdasági élet aléltóságát. Mi is szeretnénk már, ha rend volna a parlamentben és az országban. De nekünk több jogunk van az idegeskedésre, mert hiszen a dolog első sorban a mi bőrünkre megy.

De ha Bécsben türelmetlenkednek, idegeskednek — hát ők könnyen segíthetnek a bajon. Tessék csak megadni a magyar nemzet jogos kívánságait. A reformokat a hadseregben Biztosítsák legalább azoknak az engedményeknek a megvalósítását, a melyeket már elfogadnánk. Akkor egy kettő, helyre áll itt a rend. De hát a magyar nemzet jogairól Bécsben tudni se akarnak. Mi pedig azt feleljük a bécsi idegeskedésre, hogy ami idegeinket, — már sokkal régebb idő óta teszünk próbára Bécsben. A mohácsi vész óta, mióta beennünket balsorsunk Ausztriával összeláncolt.

Neutrális vezényszó.

— február 8.

Egy bécsi ujság, a Wage című hetilap a hadsereg vezényleti nyelvél egy semleges nyelvet ajánl, hogy vége legyen

— Urak, táncoljanak! — unszol folytonosan és fáradhatatlanul visz és bemutat tánczosokat.

Egy pillanatra megáll. Körülöz a teremben. Azt nézi, vajjon ismerősei, kiket meghitt, tánczolnak-e, mulatnak-e?... Istenem, micsoda gond. Még bizony sokan ünek!

A leányok idagesen feszengenek székkükön, ajkukat harapdálják és — legyezgetik magukat. Mellettük a mama — óh, milyen kétségbaesett pillantásokat vet Laczi felé. Mintha csak mondaná:

— Kovács ur, nézze, nézze csak, Honka ül!

Szegény Laczi, mit tegyen? Czipeli a tánczosokat, de mikor olyan csunya lányok... Mit is keresnek csunya lányok a bálon? bosszankodik magában:

— Ha csunya, hát maradjon otthon. Nem muszáj mindenkinek bálba menni s az ő nyakára nehezéni.

De mégis, itt tenni kell valamit! Meghívta őket, tehát kötelessége mulattatásukról is gondoskodni.

Akárhogy, bármi áron, de a leányoknak mulatniok kell, de... hogyan?... miképen?...

Izgatóttan rohan ide oda, homlokáról hideg verejték gyöngyözik.

Egyszerre csak föl villannak szemei.

Egy eszme...

A terem közepére rohan, a férfiak táborába:

— Szervusz, Tónikám — szól egyik ismerősének. Kérlek csak egy szóra!

— Parancsolj!

a nyelvkérdés miatt vívott politikai harcoknak. Ez a semleges nyelv az eszperanto volna, ez a mesterséges nyelv, a melyet könnyebb megtanulni, mint akár-mely más nyelvet. Az eszperanto nyelvtanát, mely mindössze csak tizenhatsz szabályból áll, egy óra alatt könnyen meg lehet tanulni.

Nem nehéz a beszédhez szükséges szókincset sem megszerezni, mert az eszperanto nyelv egész szótárában csak nyolcozszáz szó, helyesebben szótó van, a melyből az eszperanto nyelv husz képzője segítségével milliónyi szót lehet alkotni. A szótóvevők sincsenek önkényesen összeválogatva, hanem az európai nyelvekből vannak véve, úgy, hogy a ki valamit tanult latinul, francziálul vagy olaszul, az minden tanulás nélkül is könnyen megérti az eszperanto nyelven írott szöveget.

Például ezek a számnevek: un, du, tri, egy, kettő, három, körülbelül mindenkinek ismerősek. De legkönnyebben fogalmat szerezhetünk az eszperanto szóalkotásról a következő példából: az et képző kicsinyítő, az eg képző nagyító, az azo sokaságot és együtér tartozást fejez ki, az isto pedig foglalkozást jelent. Lásuk most ezt a szótóvet: arb = fa s tesszük hozzá a képzőket: arbet, kiswa, arbeg nagy fa, arbaro = erdő, arberet = kis erdő, liget, arbereg = nagy erdő, rengeteg, arberisto = erdész. A szóképzés tehát nem nehéz és könnyű maga a nyelv is, oly könnyű, hogy a hadseregben az eszperanto vezényszavakat legalább is oly gyorsan meg lehetne tanulni, mint a német kommandót.

Vigyázz = Atentu!

Szemet jobbra = Okuloj deksztre!

Pihenj! = Ribozu!

Fegyvet a lábhoz = Pafilo al piedo!

S uronyt szegez = Szurmetu bajoneton!

A közkatonának a vezényszón kívül nem igen kell egyebet megtanulnia; a

Laczi fontoskodó arecezal folytatja:

— Add becsületszavadat, hogy a mit neked most elmondok, — közöttünk marad!

— Becsületesre!

— Helyes! Látod ott a sarokban azt a lányt?

— Melyiket, a barnát?

— Nem, mellette a szőkét!

— Azt a csunyát?...

— Na, na, nem éppen szép, de nagyon kedves és... és báziás nevelésű leány. Te, hát az a lány — szerelmes beléd. Majd megbolondul utánad...

Tóni barátunk hirtelen elpirul. Keblét büszkeség dagasztja, hogy egy leány ő belé szerelmes. Már nem is látja olyan csunyaának.

Laczi a mint ezt észreveszi, gyorsan hozzátesszi:

— Jól fogsz vele mulatni. Gyere bemutatlak neki — és karanfogja a fiatal embert.

Pillanat alatt a leány előtt terem és bemutatja:

— Kerekes Antal barátom... Azután faképnél hagyja őket s szalad vissza a „táborba”. Gyengéden megérinteni egy másik barátját:

— Érelek csak fiacskám egy szóra!

Friczi szolgálatkészen követi, Laczi pedig újból kezdi:

— Becsületszavadat kérem, hogy közöttünk maradjon a dolog!

— Becsületszavamra!

— Nézd velünk szemben azt a lányt!

— Azt a csunyát?...

— Hiszen ha nem is szép, de nagyon

szolgálati nyelvet csak a tisztéknek és altisztéknek kell elsajátítaniok; az altisztek és tiszték pedig rendesen értelmes emberek, a kik nagyon könnyű szerrel elsajátíthatnák az eszperanto nyelvet hat hét alatt, különös szorgalom nélkül is és nem csupán oly mértékben, hogy beszélni tudnának, hanem annyira, hogy egészen szabatos, minden tekintetben kifogástalanul szerkesztett jelentéseket tudnak írni vagy élő szóval előadni.

Az eszperanto vezényszó és szolgálati nyelv persze csak fantazmagória, de mint minden fantasztikus dolog, úgy ez is érdekes.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

A debreczeni ev. ref. egyház árvagyügyi bizottsága február hó 9-én délután 4 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgyak: Folyó ügyek.

Egyetemi hangverseny.

— február 8.

Turkevében, a nagy kunság emez ősi híres fészkeben rendezendő nagy szabású egyetemi hangverseny minél nagyobbszerűvé tételére nagyban folynak az előkészületek. Az ifjuság buzgósággal dolgozik, hogy méltó legyen az Debreczen városa és a debreczeni ős collegium nemes diákságához. Ma reggel jelent meg a hirdetési táblán a szénior felhívó szövege a collegium diákságához nagy, nemzetiszínű keretes papíron a következő szövegezéssel:

Akadémiai Polgárok!

Kedves Barátaim!

A tudást, mit hosszú évek alatt megszereztünk, a nemes érzést,

bájos, kedves! Bolondul utánad!... Jól fogsz vele mulatni, gyere bemutatlak!...

Mire ily módon összes ismerős hölgyeit jól elhelyezte, a mi azt jelenti, hogy jó tánczosokat és kitűnő udvarlókat szerzett számukra — egészen kimerült. Fáradtan dőlt le a terem végén egy sarokülésre és homlokáról az izzadságot törölte.

A zene egy bájos keringőt játszott. Vigan, kacagva keringőztek el előtte a tánczó párok. Valahányszor egy-egy jól „elhelyezett unokatestvér, vagy ismerős ért eléje — mindegyik boldogan, hálás pillantásokat vetett rája.

Egyszerre barátja, Körtvélyessy Ferkó terem mellette.

— Mi bajod van, Laczikám, hogy nem tánczolsz?

— De igen, csak — kissé elfáradtam.

Pihenek...

— Nézz csak, fiacskám — szól Ferkó — a lábam irányában. Látod ott azt a lányt?

— Látom. Mi van vele, hisz az egy csöppet sem szép.

— Jó, jó, de nagyon kedves, okos leány. Kitűnően zongorázik. — Az apja bankár... Ötvenezer korona hozományával...

— Komolyan?

— Igazán. És hozzá még melegen érdeklődik irántad!...

— Nem fullentesz?

— Biz isten nem. Jer, bemutatlak neki...

Herczegh Dezső.

mely szívünk jóságáról tanuskodik, a vidámságot, mely ifju korunknak fénylő szívárványa: másoknak átadni legszentebb kötelességünk!

Hevülni mindenért a mi szép, jó és nemes, — lángolni mindenért, a mi szívünkkel, lelkünkkel összefonódott hosszú éven át, — hálásnak lenni az iránt, a ki bennünket védett, ápolt és felnevelt: ez is szent kötelességünk nekünk!

Barátain! Ez ősz collegium, Debreczennek ősz collegiuma nevelt bennünket fel, a hol ha megszólalt a Rákócziak kürtje, Kossuthnak szózatára még a kövek is megmozdultak, a hol minden kicsinyke hely a Krisztus szelid, jóságos szavát viszhangozza, — ennek a collegiumnak vagyunk mi szellemi gyermekei s most, mikor ez hív bennünket, sorakozzunk, adjunk abból a mit ő adott nekünk!

Nagy kun Turkeve nemes városa hív bennünket, hogy lássuk meg a kunság messze földre híres vendégszeretetét, hogy ott is dolgozzunk a leendő debreczeni református egyetemért, halljuk meg tehát a hívó szózatot: menjünk mi is, vivén magunkkal tudást, lelkesültséget, vidámságot és tiszta szeretetet!

Debreczenből indulunk február 27-én délután 12 óra 10 perczkor és visszaérkezünk 29-én d. u. 3 óra 29 perczkor. Jelentkezni a szeniori hivatalban lehet febr. 17-ig, hol ugyanez ideig az utazás összes költsége (4 korona) is lefizetendő!

Jöjjetek minél többen, hogy együtt örüljön azokkal a mi szívünk és lelkünk, a kik várnak nagy örömmel bennünket!

Debreczen, 1904. febr. 8.

Szeretettel

Harsányi Pál,
főisk. szénior.

Protestáns estély.

— február 8.

Fényes közönség előtt folyt le tegnap délután a kollégium disztermében a Hittanszaki Önképző-Társulat által rendezett kilenczedik Protestáns Estély, melynek szellemi nivója valóban magas, érzése pedig igazán mélyes volt. Méltán kíséri ez évben a Hittanszaki Önképző Társulat munkásságát és törekvését Debreczen közönsége olyan igaz szeretettel és lelkesedéssel, mert ez egyesület igazi műveltséget, komolyságot megnyilatkozó finomságot s szívet és lelket nemesítő dolgokat produkál minden szereplésével. Különben az elismerés koszoruját maga a közönség adja át, mikor minden alkalommal zsufolásig tölti meg a collegium disztermét.

A tegnapi estélyt pontosan 5 órakor nyitotta meg a kántus nagy precizitással előadott éneke, míg az estély irányát dr. Balthazar Dezső Szoboszló városának szeretett képzett, lelkipásztorja adta meg az evangéliumi bátorságról tartott szabad előadásával, melyben nem volt egyetlen mon-

datocská sem mély tartalom nélkül, egyetlen szó nagy jelentőség nélkül s nem egy kicsinyke rész sem, mely szónokilag a legmagasabb színvonalon ne állott volna. Dörgő basszus hangja mellett ott érzett szeretetének lágy melege, mely, mint jótékony tavaszi szellő rengette át korunk léha irányzatát s csak külsőségnek hódoló voltát erősen megrovó gyönyörű beszédét.

Majd Fehér Margit kisasszony, az ev. ref. felsőbb leánynevelde s tanítónőképezde kiváló növendéke aratott fényes sikert és elismerést kedves és minden ízében tudatos szavallatával, a mely után Németh Vincze, az ifjúság tehetséges tagja tartott szabad előadást, a közönség lekötött figyelme mellett, a vallásos családi otthonról.

Az ötödik szám a Tóth Árpádé volt, ki városunk zenetehetségei között méltán áll első helyen. Szinte megközelíthetetlen technikája mellett azt a finom légyságot és kedvességet érezni s látni a zenei téren való óriási ügyességét és mély érzését, mit játékában kifejez és beleönt — mind olyan varázsszerek, melyek elbűvölik a hallgatót.

A szűnni nem akaró tapara gyönyörű magyar ábrándot játszott s valóban nagy része volt neki is az estély fényes sikerében. Utána Dobra Jenő hittanhallgató szavallta Ábrányinak „Mi a haza” című költeményét behízelgő hanggal, üdösséggel és közvetlenséggel. A 33. zsoltár elénekülésével oszlott el a közönség egy szépen sikerült estélynek kedves bonyomlásával.

Kettős öngyilkosság.

Fiatal szerelmesek regénye.

(Saját tudósítónktól.)

Az aradi Nádor-szállóban szomorú eset történt tegnap délután. Egy fiatal pár lett öngyilkossá regényes körülmények között. A regény hősei egészen fiatalok: a férfi is, a leány is tizennyolc éves csupán. A fiatal ember Nyilas József dijak, a leány Barcza Mariska kassziróné. Az esemény mozgatója a szerelem volt. Regényes hajlandóság, hányatott élet s egy csomó romlottság vegyültek össze s okozták az öngyilkosságot, mely egyelőre csak kísérlet, de valószínűleg befejezett dráma lesz belőle, mert a haladó fiatalok életbemaradásához remény nincsen.

Az eset részletei különben a következők:

A Nádor-szállóban csütörtökön délután egy csinos fiatalember s egy szép, barna leány jelentek meg s szobát kértek. Az első emeleten levő 6-os számú szobát adták nekik, hova bevonultak.

Látszott, hogy szerelmesek s ezért nem tünt fel a szálló személyzetének, hogy együtt maradtak a szobában egész nap. Nem mutatkoztak csütörtökön, nem jöttek ki pénteken sem, hanem behozták az ételt, tegnapelőtt délelőtt is benn maradtak. Tizenkét óra után a szálló személyzete nyögéseket hallott a fiatalok szobájából. A nyögések egyre tartottak s azt a gyanút keltették, hogy benn valami nagy baj történt. A személyzet jónak látta a rendőrséget értesíteni, s egy órakor telefonozott a városházára. Az ügyeletes rendőrtiszt vett értesülést a gyanus esetről, s a szálló személyzetét megbizta, hogy addig is, míg maga a helyszínrre érkezik, törjék be a 6-os számú szoba ajtaját.

Mire a rendőrtiszt a szállodába ért, az ajtót betörték s ott volt már Tisch Mór dr. tb. főorvos is, kit szintén értesítettek az esetről. A gyanus nyögések tényleg bajt jelentettek. A fiatal pár, mint a szoba képe elárulta, megmérgezte magát. A férfi az ágyban feküdt, teljesen felöltözve, a feje lefelé lógott majd a földig s nyögött. A leány az ágy lábában kuporodott lelógó fejjel, eszméletlenül. Alsószoknyában volt, ruha derékban, mely fel volt gombolva.

A rendőrtiszt néhány szót intézett a fiatal emberhez, a ki nagyon rosszul volt, de azért tudott beszélni. Bevallotta, hogy közösen megmérgezték magukat. Két-két szublimát-pasztillát tettek vízbe s az oldatot megitták.

Azt mondta, hogy szerették egymást. Meg akarták akadályozni a viszonyukat s mert nem lehettek egymáséi, inkább meg akartak halni.

Az orvos ezalatt megvizsgálta őket s megállapította, hogy a mérég rendkívül erős volt s alig lehet már segíteni. Gyorsan a kórházba szállították a szerelmeseket, hogy gyomormosást alkalmazzanak rajtuk. Ha erős a szervezetük, talán lesz eredménye az orvosi segítségnek.

A szoba asztalán levél feküdt s egy arckép, a leány nővérének arcképe. A levelet a fiu írta egy rokonához.

SZINHÁZ.

Műsor:

Hétfő: Dr. Nebántsvirág. (A. bérlet.)

Kedd: Dr. Nebántsvirág. (B. bérlet.)

Szerda: Dr. Nebántsvirág. (C. bérlet.)

Csütörtök: Aranyvirág. (A. bérlet.)

Péntek: Tavasz. (B. bérlet.)

Szombat: Idegennő. (C. bérlet.)

Vasárnap délután: Szegény Jonathán; este: Utazás Magyarország körül. (Bérlet-szünet.)

Három előadásról. Szombaton este Moseto bájos, klasszikus vigjátéka, a Közönyt közönnnyel iránt valóságos közönnnyel viseltetett a közönség. Pedig a gondosan rendezett, stilszerű és jó előadás megérdemelte volna a nagyobb érdeklődést. Hahnel Aranka Diana szerepében művészi készségének sokoldalúságáról tett tanubizonyosságot, Pataki Béla pedig Polilában egyik legszebb sikerét aratta. Nagyon jó volt Klenovics György, Csige Ilonka kedvesen ellejtett tánczat pedig megismételtette a kis közönség.

Tegnap délután az Arany ember került színre a hálás délutáni közönség előtt, mely szívesen tapsolt az összes szereplőknek. — Tegnap este Sullivan pompás zenéjű operettjének a reprise volt telt ház előtt. Réthy Laura, Felhő Rózsi és Krémer Lili egyaránt buzgólkodtak az előadás sikerén. Krémerné folytonos haladásáról tesz bizonyosságot a harmadik felvonásban előadott éneke, melyet meg is kellett ismételnie. — Nagyon szépen énekeltek Mezey és Karacs s kaczagatók Faragó és Krémer. A zenekart Hubert dicséretre méltóan vezette.

Dr. Nebántsvirág. Ez a kaczagató bohózat fog három estén keresztül színre kerülni. Az idegi bohózat-ujdonságok clouja a Dr. Nebántsvirág, a melyben az összes szereplőknek, de különösen Sebestyén Gézának és Hahnel Arának volt nagy sikere a bemutató előadáson.

NAPI HIREK.

Regény közgazgatási bizottság előtt.

— Ki nevelje a gyermeket? —

— február 8.

Debreczen város közigazgatási bizottsága legutóbbi ülésén regényes ügygel foglalkozott. Nagy ritkán kerül a bizottság elé ilyen ügy és emellett az is érdekességet kölcsönöz az életből merített regénynek, hogy a megcsalt férj *könyvalakban, rajzokkal illusztrálva* mondja el szomorú élettörténetét és követeli maga számára a gyermeket.

A regény szereplői P. Gy., ki évekig a debreczeni vágóhidnál volt alkalmazva, ugyszintén kedvese és egy kis gyermek.

Regényesen kezdődött a P. Gy. házassága. Megszeretett egy fiatal asszonyt, ki másnak volt hitese neje, de a ki szintén szerette P. Gy.-t. A szerelmesek egymáséi lettek: P. Gy. megszöktette férjétől az asszonyt.

Eleinte boldog egyetértés, szeretet honolt a hitetlenül élő házastársak között. Később fokozta a boldogságot egy kis gyermek. A boldogság azonban nem tartott soká.

P. Gy. és kedvese elhidegült egymás iránt. Az asszony másra is kacsingatott és egy nap P. Gy. arra a felfedezésre jutott, hogy az asszony elhagyta őt és kedvesével megszökött.

A törvénytelen házasságból származott kis gyermek miatt indult meg ezután a harc. Az asszony is, P. Gy. is magának követelte a gyermeket.

A debreczeni árvaszék döntötte el a harcot. A gyermeket P. Gy.-nek ítélte oda. Az asszony azonban nem nyugodott meg az árvaszék intézkedésébe, a közigazgatási-bizottsághoz felebbezett.

Időközben különös dolgok történtek. Az asszonyt, mert újabb szerelmének következményét bűnös uton el akarta tüntetni, elzárták. Mária-Nosztrán a fegyintézetben töltött el több hónapot, de jóviselete miatt, büntetésének kitöltése előtt szabadon bocsátották.

A hogy kiszabadult, bosszura gondolt. Feljelentette P. Gy.-t, hogy hamis pénzt gyárt és hoz forgalomba.

A vizsgálat meg is indult P. Gy. ellen. Találtak is lakásán néhány vadonat új talért, de ezekről, beható vizsgálat után kiderült, hogy valódiak, így tehát P. Gy.-t ártatlanul vádolta meg a bűnös asszony.

Mindezeket abból az illusztrált beadványból tudjuk meg, melyet P. Gy. a közigazgatási bizottsághoz intézett.

A beadvány könyvalakban van megírva. Első lapján igen ügyes, eredeti tollrajz látható, a mely, ugylátszik, magát a panaszos P. Gy.-t ábrázolja, a mint egy hegyi uton a maga házikeresztjét, egy nagy fakereszten ülő furiai tekintetű asszonyszemélyt meggyörnyedten, verejtékezve cipel fölfelé.

Ugylátszik ezzel a sikerült allegorikus rajzzal azt akarja mondani, hogy ez az asszony az ő életének keresztje, melyet egész életén át cipelnie kell.

P. Gy. ezzel a rajzzal ellátott beadványt intézte a közigazgatási bizottsághoz, illetőleg Kovács József polgármesterhez,

elmondva benne regényes élettörténetét és kérve a közigazgatási bizottságot, hogy ne teljesítse a bűnös asszony kérelmét, *hagyja jóvá az árvaszék határozatát, vagyis vegye tudomásul, hogy ő a törvénytelen házasságból származó gyermeket örökbe fogadja és felneveli.*

A közigazgatási bizottság hosszas eszmecsere után teljesítette P. Gy. kérelmét, az asszony felebbezését elutasította és helyben hagyta az árvaszék határozatát.

Megyei közigazgatás.

— Hajdumegye január hóban. —

— február 8.

Hajdumegye közigazgatási-bizottsága tegnap délelőtt 9 órától kezdődőleg tartotta rendes havi ülését Domahidy Elemér főispán elnöklése alatt, melyen az egyes szakelődök terjesztették elő január hónapra vonatkozó jelentéseiket, melyeket az ülésen jelen voltak tudomásul vettek.

A jelentések főbb adatai a következők:

Alispáni jelentés.

Rásó Gyula alispán jelentése szerint a közbiztonsági viszonyok az elmúlt hóban általában jók voltak s figyelemre méltóan egy esetben sem zavartattak meg.

A Kaszás József balmazújvárosi jegyző ellen hivatalos hanyagság miatt elrendelt fegyelmi vizsgálat folyamataiban van.

Az adózó varmegye.

Hajdumegyében az elmúlt hónapban Fauszt Elek pénzügyigazgató jelentése szerint befizettek egyenes adóban 66012 koronát, hadmentességi díjban 1017 koronát, bélyegjövédékben, a város fogyasztását is beleértve 33772 korona 37 fillért, jogilletékben 17111 korona 63 fillért, díjjövédékben 1343 korona 38 fillért, dohányjövédékben befolyt, a város fogyasztását is beleértve 116660 korona 29 fillér, fogyasztási és italadóban 28511 korona 39 fillér. Fizetési halasztás összesen 3 esetben engedélyeztetett.

A vármegye közegészsége.

A megyében a közegészségügyi viszonyok általában kedvezőtlenek voltak. Roncsoló toroklob 9 községben 23 esetben fordult elő, 5 halálzással. A vörheny 13 községben lépett fel 118 megbetegedéssel, legnagyobb részben M.-Péresen, a hova ebből 43 betegedés esett. A vörhenynek 18 gyermek halálos áldozata lett. A kanyaró 4 községben mutatkozott halálozás nélkül, hasihagymázban 38 betegedés volt 2 halálzással.

Élet és halál.

Az elmúlt hóban a megye területén született összesen 531 gyerek, 26 halvaszületéssel, elhalt 395 egyén s így a szaporulat 110.

A sorozás elhalasztása.

Hiába bizakodott a kormány a jó reménységeiben, a 7-ik sorozási terv szerint sem lehetett megejteni a sorozást, miután az országgnyülés mindmáig sem szavazta meg az 1903. évre kiállítandó ujonczjutalékot. Most azután Tisza István miniszterelnök rendeletet küldött ugy a vármegyéhez, mint a város-hoz, a melyben elrendeli, hogy a

hatóságok a cs. és kir. kerületi, ugyszintén a m. kir. hadkiegészítő parancsnokságokkal dolgozzon ki új sorozási tervezetet, még pedig kettőt Egyet 1904. márczius 31-től április 31-ig, a másikat 1904. évi április 6-tól május 10-ig. A sorozási tervek február 29-ig terjesztendők fel a miniszterhez.

Herczeg unokája — eltolonczolva.

A napokban egy kopottas öltözötű, 50 év körüli asszony állított be a hajduszoboszlói városi főjegyzőhöz, azon kérelemmel, hogy az ottani nagy birtokán levő valamelyik tanyáját adassa át részére. Be is mutatta magát illendően: „én Kauts Maris vagyok, nagystyám Basa János volt, roppant gazdag herceg, ő róla maradt rám a hajduszoboszlói nagy birtok, meg az egész Temesvár.“ Hogy szavainak nyomatékot szerezzon, először 1000 forintot, majd 3000 forintot ígért a közreműködéséért a főjegyzőnek; midőn látta, hogy a sok szép busás honorarium nem teszi meg a kellő hatást, bosszú-ágának e szavakkal adott kifejezést: „Látom, hogy a főjegyző ur sem lesz soha gazdag ember!“ Legvégül a rendőrkapitánysághoz ment be, s úgy tett eltolonczolva Bagmémra. Persze a szegény asszony örült volt.

— **A mi bálunk.** A debreczeni Függetlenségi-kör e hó 13-án rendezendő bálja iránt az előkelő polgárság körében igen nagy az érdeklődés, — a mi arra enged következtetni, hogy az ideai bál, még az előző éveknél is jobban fog sikerülni. A minden tekintetben fesztelen, kedélyes mulatságra már szétosztották a meghívókat, ha valaki nem kapott volna meghívót, de erre igényt tart, forduljon a rendezőséghez a kör Csapó-utcai helyiségében.

— **Eljegyzés.** Klein Lipót nyirbalkányi tekintélyes terménykereskedő bájos, kedves leányát Rózsikát eljegyezte Weiss Vilmos beregszászi nagykereskedő.

— **A tanári kör gyűlése.** A debreczeni tanári kör szombaton délután tartotta rendes havi gyűlését Dóczy Imre gimnaziumi felügyelő elnöklése alatt. A gyűlés megbízta dr. Nagy Zsigmondot a tanári kör és a Gönczy tanító-egyesület küldötteinnek összehívásával, e kiküldötteknek lesz feladatuk a nyelvtani műszók terén egységet hozni létre. A napirend főtárgya volt Eberhardt Béla dr. piarista gimnáziumi tanár felolvasása, a ki nagy tanulmányra valló értekezésben ismertette és bírálta a gimnáziumi utasításoknak matematikai részét. Az előadáshoz hosszabb vita fűződött, melyben részt vettek Dóczy elnök, Váradi alelnök, Nádasdi és Virányi reáliskolai tanárok. A kör elismerést és köszönetet szavazott a felolvasónak.

— **Ketűntetett gazdasági cselédek.** A hűség, szorgalom és becsületes munkaságot jutalmazta újabban a földmivélsügyi miniszter. Két egyszerű, derék, becsületes gazdasági cselédet tüntetett ki, kik majdnem egy félszázadon át egy gazdát szolgálnak, követendő példaként szolgáló becsületességgel, erénnyel. A két derék cseléd Kovács Mihály és Juratkó János. Kovács Mihály 40 éve hűséges cselédje a Gyarmathy családnak,

míg a másik kitüntetett Juratkó János szintén majdnem 4 évtizeden át szolgált egy debreczeni családnál. A két derék gazdasági cselédet oklevéllel és 100—100 korona pénzbeli adományjal jutalmazta a miniszter. Az oklevelet és a pénzadományt jövő vasárnap ünnepélyességgel adja át Domahidy főispán a két kitüntetettnek.

— **A püspökladányi kaszinó,** ez az egykor nagy reményekkel újra szervezett társaskör, mint onnan tudósítanak, jelenben a válság napjait éli, a mennyiben keblében egyenetlenségek dülnek, mely egyenetlenségeknek, mint vélik, a kaszinó egynémely összeférhetetlenek talált tagjai volnának az okozói. — Epen e tárgyban legközelebb is meglehetősen viharos gyűlés volt, melyet, a mint látszik, „megrostálás” szándékából hívtak össze. — Anyagi viszonyai sem rendezettek a körnek, dacára, hogy az vi tagsági díj mellett minden tagnak még részvényesnek is kelennie, aránylag tetemes összeg erejéig. El rendezetlenségnek azonban, első sorban maga a kaszinó, mint testület az oka; azért t. i. mert már kezdettől fogva, berendezkedése alkalmával, erejét felühaladólag költelekezett. S jó volna, ha a túlköltelekezés legalább könyvtára érdekében történt volna; de az a könyvtár minden tekintetben, minden kritikán alól áll. — S e bajokon nem segít most megtartott táncszünet sem; az sem az egyenetlenségeket meg nem szünteti, sem anyagi állapotán nem fog lendíteni. Egyáltalán a kaszinó nem azon az uton jár, a melyen haladnia kellene. Pár évvel ezelőt még felolvasásokat is rendezett saját tagjai által; egy pár szellemes, magvas értekezést volt alkalma hallani a közönségnek. Ma már meg kell elégednie az eszem-izom-ugromfélé mulatságokkal, a melyek pedig, bizony, nem mindenkinek vannak inyére.

— **Felhívás.** A 3. honvéd kiegészítő parancsnokságnak megkeresése folytán felhívatnak azon tartalékos honvédek, kiknek motoros kerekpárjuk van és mint ilyenek a fegyvergyakorlat alkalmával alkalmazhatók lennének, továbbá azok, a kik a személyi és teher motorkocsiknál mint gépészek vagy szerelők alkalmazhatók, hogy alkalmazásukat a katonai és illetőségi ügyosztálynál még e hó folyamán a hivatalos órák alatt vagy személyesen vagy megbízottaik által jelentésük be.

— **A pinczérszakiskola** szervezeti szabályzatát annak idején felterjesztették a miniszterhez, a ki csak feltételeken engedte meg az iskola működését. — Most azután áttanulmányozták a szabályrendeletet a miniszteriumban s a kereskedelmi miniszter tegnap leérkezett átiratában el látta azt a jóváhagyási szabályrendelettel.

— **Házasságkötések.** A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a m. hét folyamán házasságot kötöttek: Papp János — Kovács Eszter, Tóth András — Nádházi Zsuzsanna, Mezei Vilmos — Klein Fáni, Dalmi József — Balogh Eszter, Fischer Ágoston — Trencz Luczia, Nagy István — Monai Gizella, Bauer Károly — Imre Sára, Kun András — Hüse Johanna, Szabó János — Papp Eszter, Sándor György — Kiss Juliánna, Kompári Gyula — Elek Juliánna, Dobránszky Gergely — Nagy Zsuzsanna,

Tóth Sándor — Kulcsár Eszter, Schmidt János — Váradi Róza. Összesen 14 pár.

— **A dorogi kivándorlók.** Lehetetlen, hogy ne valami lelketlen kivándorlási ügynök ne „működjék” H.-Dorogon, a ki azután kivándorlásra csábítja a dorogi könnyen hívőket. Megemlékeztünk többször már, hogy Dorogról többen vándoroltak ki a közelmúltban s most ismét három család kivándorlásáról veszünk hírt. Ezek Zólyomi Mária, B. Simon Antalné és Oláh János család tagjai. B. Simon Antalné magával viszi a hosszú tengerentúli utra 4 éves kis leánykáját is. Jó lenne D.-Dorogon a hatóságnak utána nézni, vajjon nem-e settenkedik a háttérben valami lelketlen kivándorlási ügynök.

— **Öngyilkos kocsis legény.** Nagy volt a szerelme Almási Józsefnek s ebből a szerelemből folyólag nagy volt a bubánata is. Mikor azután csordultig telt a lelkében az öröm pohár, öngyilkosságra szánta el magát. És felakasztotta magát. Almási Zöld István nagy-szepezi tanyáján volt alkalmazva, mint kocsis legény s alig 27 éves fiatal ember volt. Dr. Balkányi Emil orvos megvizsgálta az akasztott embert, de már csak a beállott halált konstatálhatta rajta.

— **Id jelzés jebruárra.** Meteor jelenté Szombathelyről: A napfoltok tömörüléséből következtetett ciklonos erőhatás hidegen befolyásolta az időjárást s 2—3°-ra szorította le mindaddig a lég mérsékletét, míg a foltok január 28—29 én át nem fordultak a nap tulsó felére. Ekkor egy rövid olvadás állott be, de csak egy napra, ezt követőleg újra fagypontra alá került a hőmérséklet. Febr. 1-ei enyhe jellegű csomópont emelte a hőmérsékletet s 2-iki erős hatású csomópont befolyása alatt nagy változás állott be ugyan az időjárásban és pedig csapadékkal, hóval, széllel vegyest, de még enyhe nagyobb lett az enyhület, mit a Napon észlelt izgalom még egy-két napig fentart, jelenleg széllel, majd csapadékkal. 3-án az olvadás erős, de a hideg csak késik és nem mulik, ez be fog állani, a minek következtében a 8-iki csomópontnak enyhe jellege eltörlatik szintén annyival, a mennyivel késik jelenleg a hideg.

TÁVIRATOK.

A kormány lemondása.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

Budapest, febr. 8.

Tisza István miniszterelnök tegnap minisztertanácsot tartott, a melyen az összes miniszterek aláírták a kabinet lemondását tartalmazó okiratot, melyet Tisza készen tart az esetre, ha Pitreich közös hadügyminiszter mai delegációs válasza nem volna kielégítő.

A politikai helyzet.

Budapest, február 8. Tisza István ma reggel München Aurél hadügyi előadóval együtt Bécsbe érkezett s München Aurél szállására hajtottak. A miniszterelnök megérkezésének hírére összegyűltek a delegátusok, a kikkel a miniszterelnök jókedvűen beszélgetett a helyzetről, melyet Tisza István válságosnak tart ugyan, de nem vigasztalannak.

Azután a miniszterelnök a Bankgassai magyar palotába hajtatott.

Megvesztegetett bíró.

Budapest, február 8. Ma délelőtt kezd a tárgyalni a pestvidéki törvényszék dr. Soós Kálmán volt törvényszéki bíró vesztegetési bűnyűjét s ezzel kapcsolatban Schwarz Ábrahám ügynök ügyét is óriási érdeklődés mellett.

Elnök felteszi a kérdést, hogy Soós mióta van összeköttetésben Schwarz-csal.

Soós: Már régen, 1899-ben az én tanácsom ítélte el Schwarzot. Majd azzal is jött hozzám Schwarz, hogy házat épített s költözzék hozzá. Én azonban ezt az ajánlatát visszautasítottam. Később Gajzágó Béla, a felebbviteli tanács elnökétől hozott egy ajánló levelet, a ki azt írta, hogy bizza meg Schwarzot mindenféle ügyekkel, mert bár volt baja a törvényszékekkel, mégis becsületes ember.

Elnök: Arra feleljen, hogy mire szövetkezett Schwarzsal?

Soós: Első sorban is kifogásolom a szövetkezés kifejezést. Olyan emberrel, a ki két államtitkárhoz, az összes bírákhoz bejáratos, én is szóba állhatok.

Elnök: Schwarz járt az ön lakásán s átkutatta a hivatalos iratokat s az érdekelt feleknek felvilágosítást nyújtott ügyük állása felől a Schwarz vallomása szerint.

Soós: Az nem igaz! — Ne tessék Schwarznak hinni, mert az hazug, gazember.

Elnök: Ugyanazt mondja Schwarz önről.

Soós: Ez az ember bejáratos volt minden ügyészhez, a kiknek pénzt adott kölcsön.

A tárgyalás folyik.

Az orosz-japán háború.

Budapest, február 8. Port-Arturból jelentik, hogy Port-Artur előtt az arra czirkáló Russzia orosz hadihajóra egy arra haladó japáni hadihajó rálőtt s a nagy jégzajlás miatt az orosz hajó nem üldözhetette a japáni hajót.

Londonban az orosz követségen beszélnek, hogy az orosz czárt nagyon leverte a háború híre s így szólt:

— Tehát hiába éltem!

A japáni flotta első hadosztálya és a szállító flottila egy része a sik tengeren van és nem sokára Csemulpóba érkezik.

— **A gazdasági tanintézet hallgatói** által 1904 január hó 20-án segélyegyletük javára rendezett táncestélyre felülfizettek: Kerpely Kálmán tanintézeti igazgató, Juhász Árpád tanár, Freudenfeld Rezső 20—20 koronát, Kacsó Károly (Nagy-Károly) 12 koronát, dr. Czákó Zsigmond orvos, dr. Széll László tanár, Jármy Béla, Fülekny Pál gyógyszerész 10—10 koronát, Domahidy Elemér főispán, Sporzon Pál tanár, Riekl Antal földbirtokos, Huiflész Kázmér 8—8 koronát, Kovácsy Miklós földbirtokos, Kövendi Domokos, tisztartó (Mac) Uitz István, Herdliczka Béla, Volszky Győző, Hajós István tanár, Palotay István, Szabó István, Ferenczy Ferencz tanár, Liebnhardt Márton, Török Elemér, Jászberényi András, Ormády János tanár, Somossy László, Székács János (Mac), Budaházy Miklós, Donogán István 5—5 koronát, Tomka Sándor, Török Péter 4—4 koronát, Pál Lajos 3 koronát, Kovács József polgármester, Szabó Kálmán, dr. Meszlényi Emil 2—2 koronát, névtelenül 8 koronát. Összesen 262 koronát. A szíves felülfizetők fogadják a segélyegylet nevében hálás köszönetemet. Sommerfeld Aóthur s. e. elnök.

— **A siketnémákat gyámolító debreczeni egyesület** igazgató tanácsa február hó 11-én délután fél 4 órakor a vármegyeháza nagytermében gyűlést tart. A gyűlés fontosabb tárgyai: Az iskola vezető-tanárának jelentése a növendékekről és a folyó ügyekről. Az iskolának a jövő tanévre való elhelyezése és az állandó iskolai helyiség építésének előkészítése. A pénztár állapota, a jövő évi költségvetés. E gyűlésre szóló meghívók az igazgató-tanács tagjainak már megküldettek; az elnökség — tekintettel a gyűlés fontosságára — ez uton is kéri a tagok szíves megjelenését.

— **Meghívás** a Szent-László dalegylet évi rendes közgyűlésére. A Szent-László dalegylet évi rendes közgyűlését a Varga-utcai elemi fiúiskolában folyó hó 21-én, délután 2 órakor tartja meg. Tisztelettel kérem az összes alapító-, pártoló-, választmányi- és működő tag urakat, hogy a gyűlésen minél számosabban szíveskedjenek megjelenni. Tárgyak: 1. Évi jelentés. 2. Számviszsgálók jelentése, számadások és költségelőirányzat. 3. Számviszsgálók választása. 4. Az alapszabályok módosítása. 5. A lemondás folytán megüresedő elnöki, alelnöki és pénztárosi, illetve az eltávozás folytán megüresedett másodjegyzői állás betöltése. 6. Esatlagos indítványok. Debreczen, 1904 február hó. Bárdossy Gyula, elnök.

— **Az országos izraelita tanítóegyesület** alföldi köre márczius hó 1-én Szoinokon közgyűlést tart. Ezt megelőzőleg február 29-én előértekezlet lesz. A közgyűlés tárgysorozata a következő: Megnyitó beszéd. Tartja: Kuthy Zsigmond debreczeni igazgató, a kör elnöke. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása. Felolvasta: Lippe József, a kör titkára. Egy országos izraelita iskola-egyesület létesítése. Értekezés, tartja: Kuthy Zsigmond debreczeni igazgató, a kör elnöke. Phonomimikai tanítás. Tartja: Herendiné Schiff Sarolta, szolnoki tanítónő. A fizetésrendezés kérdése. Értekező: Bérczi Fülöp, orosházi tanító. A jövő ülés helyének és idejének kitűzése. Indítványok.

— **A múlt heti halottak.** Schwartz Emma 19 hónapos, Gulyás Gábor 67 éves napszamos, Dobi Imre 5 éves, Nemes Mihály 13 hónapos, Tóviski Juliánna 7 napos, Glósz József 69 éves magánzó, Botos Juliánna 16 hónapos, Deli István 8 hónapos, Kovács Veron 29 éves napszamosnő, Bihari Gábor 7 napos, Faulvetter Irma 19 hónapos, Nagy Sándor 25 éves napszamos, Bertalan József 49 éves napszamos, Albert Mária 11 hónapos, Csonka György 27 éves kőműves segéd, Lókodi Eszter 2 éves, Kerékgyártó Mária 2 hónapos, Kiss István 5 hónaps, Daróczy Pálné 45 éves, Szilágyi Lajosné 32 éves, Erdősi Erzsébet 7 éves, Döbröndi Ferenczné 34 éves, Faragó Mária 6 hónapos, Schneider Sándor 4 hónapos, Weisz Erzsébet 2 éves,

Varga András 7 éves tanuló, Szabó János 2 éves, Szabó Mihály 41 éves mázoló segéd, özv. Bartha Jánosné 73 éves, Horváth Józsefné 41 éves, Nagy Józsefné 56 éves, Lengyel András 2 napos, dr. Böszörményi József 47 éves főügyész helyettes, Badar János 65 éves napszamos, Ignát Imre 21 napos, Gömöri Erzsébet 2 hónapos, Bényi István 9 hónapos, Steiner Olga 6 hónapos és 1 halvaszületés. Összesen 40. Minthogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 47 születést (19 fiú, 28 lány) jelentettek be, úgy a születések e héten 7-tel múltak felül a halálozásokat.

— **Hadkötelesek figyelmébe.** Az 1883. évben született debreczeni illetőségű hadköteles ifjak összeírása befejeztetvén, nyolcz napi közszemlére a katonai és illetőségi ügyosztálynál (Városház, emelet 17. szám) kitétetett; miről az érdekeltek a védtörvény utasítás I. rész 30. § a alapján azon hozzáadással értesítettek, — hogy mindenki, e ki: a) valamely kihagyást vagy téves bejegyzést vesz észre vagy b) az illetőségi sorozó járason kívül leendő állíttatás megengedése, vagy a szolgálati kötelezettség teljesítése tekintetében megengedett valamely kedvezmény iránti folyamodványok ellen kifogást akar tenni, felhívatik, hogy azt a fent megjelölt helyen jelentse be. Egyben értesítettek ezen korosztályba tartozó hadkötelesek, hogy a sorshuzás folyó évi február hó 13-án délelőtt 9 órakor a városház nagy tanácstermében tartatik meg.

— **A Horgony Pain-Expeller.** h-népters Linimentum Capsici komp.) igazi (Rie szerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hétfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuznál stb.-nél a Horgony Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő, sőt járványkóránál, minő: a kolera és hányóhasfájás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszér jó eredményel használtatott az influenza ellen is és a 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k.-ában a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony Pain-Expeller” vagy „Richter-féle Horgony Liniment”-et tessék kérni és a „Horgony” védjegyre figyelni kell.

MULATSÁG.

Mulatságok sorrendje.

Február 13. A debreczeni „Függetlenségi Kör” bálja a Bika szálloda disztermében.

Február 13-án. A „Debreczeni Első Temetkezési Egylet” táncmulatsága a „Koronában”.

Február 13-án. A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok estélye.

Február 14-én. Fillér-egylet teaestélye a Bikában.

A református nőegylet házi estélye.

A református nőegyletnek szombat esteli, vacsorával egybekötött háziestélye ugy anyagi, mint erkölcsi tekintetben felülmulhatatlanul sikerült. A jelen voltak bátran elmondhatják, hogy ugy — talán igen, de jobban már lehetetlen mulatni.

A vacsoránál a debreczeni előkelő református társaságból mintegy száz szép leány szolgált fel, nem esoda tehát, ha az anyagi haszon vetekedett az erkölcsivel. A jótékonyosság e tündéreinek a czél érdekében mindenki szívesen bocsájtotta rendelkezésére tárczája tartalmát s bár a külön felszolgált tárgyak mesés olcsók voltak,

mégis szépen jövedelmezett az estély a nőegyletnek. Vacsora után Magyar Imre állá alá szoritotta a sokszor megdicsért hegedűjét és kezdetét vette a táncz, mely reggel öt óráig tartott. A négyeseket, melynek ügyes rendezése Ozory Pista ügyességét dicséri, mintegy száz pár tánczolta.

A jelen voltak emlékében kedves helyet fog még sokáig elfoglalni ez az éjszaka.

Az Iparos-Kör tegnap esteli bálja, — mint azt az érdeklődésből előre lehetett látni, — fényesen sikerült. A Bika e czélra feldiszített táncztermében ott láttuk a debreczeni iparos világ színe-javát. A négyeseket mintegy 150 pár tánczolta.

A m. kir. posta- és távirada altisztek igen jól sikerült tánc mulatságot rendeztek szombat este a Korona táncztermében. Még a reggeli órákban is hangos volt a terem a jökedvű tánczoló párok zajától. Mindvégig hangos jökedv, de e mellett példás rend uralkodott.

A M. Á. V. altiszti kör előre nem remélt sikerű tánczestélyt rendezett szombat este az állomás termében, a mely e czélra igen ügyesea volt feldiszítve. A mulatságon megjelent Tolnay üzletvezető is, kit a rendezőség kedves szavakban üdvözölt.

A Stern J. és Testvére kefégyár tulajdonosok munkássi és munkásnői sikerült mulatságot rendeztek szombat este a Margit-fürdő táncztermében. A táncz csak a reggeli órák vetettek véget.

TÖRVENYSZÉK.

Urinők botránypöre.

— Szabadkai szenzáció. —

Pikáns botrány tartja izgatottságban néhány nap óta Szabadkát, a vidám Bácska fővárosát, mely a többek között szép asszonyairól híres. Itt történt az a szenzáció, hogy a napokban letartóztaták Bogdányi Kálmánné szülésznőt, a kinek lelkét a nyomozás eredménye szerint ezernél több olyan bűn terheli, a melynek közelebbi meghatározása nem igen tűri a nyilvánosságot s a melyben részesek voltak a legszebb szabadkai asszonyok. Nagy botrány és sok kavargásnak okozója ez a letartóztatás, mert Bogdányiné a legelőkelőbb szabadkai házakhoz volt bejáratos.

A vizsgálat a legnagyobb erélylyel folyik s ebben segítségére vannak a vizsgálatot vezető rendőrkapitánynak az összes poigári rendőrök, a kik teljes szorgalommal kutatnak minden nyom után, a mely a lélekkufár asszony bűnösségéről tesz tanúságot. A rendőrség több névtelen feljelentés következtében már régóta nyomoz ez ügyben s ezt tudta Bogdányiné, azért első dolga volt arra gondolni, hogy a tanukat s azokat, a kiknek üzelméről tudomásuk volt, megveszttesse. De éppen ezt akarta a rendőrség megakadályozni akkor, a mikor a lelketlen nőt előzetes letartóztatásba helyezte.

A vizsgálat eddig is igen megdöbbentő adatokat derített ki s a kinos szenzáció annál nagyobb, mert kiderült, hogy a do-logban nagyon sok ismert és előkelő hölgy van belekeverve, a kik eléggé könnyelműek voltak Bogdányinéval szövetekezni. Olyan ügyes volt ez az uszony a „mesterségben”, hogy messze földön híre volt és egész

Bácskából falkelesték az asszonyok. Kiderítette a vizsgálat, hogy valami új kezelési móddal végezte a dolgát, a mit ő talált ki.

Bogdányiné háza különben egyebekről is híres volt. Összeköttetéseket tartott nemcsak asszonyokkal, de előkelő gavallérokkal is s elegánsan berendezett lakása valóságos szerelmi találkozóhely volt.

§ Jövendő büntügyi főtárgyalások.

A debreczeni kir. törvényszéknél — e héten a következő bűnügyekben tartanak főtárgyalást: Február hó 8-án, hétfőn, vádtanácsi és felelővitelei ügyek tárgyalásai. Február hó 9-én, kedden, főtárgyalás Lippmann Sámuel s társa ellen, csalárd bukás büntetéseért Február hó 10-ikén, szerdán, főtárgyalások: Gáspár Péter ellen, lopás büntetése, Székely István s társa ellen, hatóság elleni erőszak, Deres Juliánna ellen, lopás vétsége miatt. Február hó 12-ikén, pénteken, főtárgyalás Vizvári Ignác ellen, vétke bukás vétségeért.

REGÉNYCSARNOK.

Az ezredes leánya.

Irta: **Georges Ohnet.**

(1.)

Ha mosolyogva, virulóan, fehér, meztelen vállával a nagy szalonba belépett, a bámulat moraja surrant át a tiszték között, a kik az ezredes estéjére összegyűltek. Mőgötte büszkén ment anyja, mintha mondaná: Lássátok, az én leányom! Aztán az apa jött nyugodtan és szerényen, 123-ik ezred parancsnoka.

Alig ült a leány, a versaillesi ezred legelőkelőbb tisztjei megkezdték körülötte az udvarlást. A csillárok aranyos fénye mellett, a szolgáló zene hangjainál könnyen lebbent tova a fiatal urak karján. Ezeknek az ő óhajta parancs, szeszélye törvény volt. Az ezredes leánya! Milyen nagyot nyomott a latban előléptetés idején a leány dícsérete; ah, ez és ez a hadnagy, milyen kedves tiszt és milyen jól tánczol. Milyen befolyással lehetett az ilyen dícséret az egész kariérral! Ugy is bánt velük bizonyos kokett parancsoló hangon, mintha manőveren masiroztatná őket.

Igy lőn huszonkét éves. Vidáman élte a napjait és némi nomádszerűséggel utazta be Franciaországot lobogó zászlók és harogó trombiták között, a különböző helyőrségek miatt. — Anyja türelmetlenkedett, mert férjénél akarta látni. Hanem a leány és udvariói között félelmetes akadály volt — a hozomány hiánya. A tiszték körül röpökdétek, de a házasságra mintha nem is gondoltának.

Igen, az ezredes leányának udvarolni, hogy jó kvalifikációt kapjanak, az egészen más! És nőit venni, brrl senki sem akart beleharapni, senki azok közül, a kik jó jelenségnek vették, hogy pár hónap óta egy félelmetes imádót tart maga közelében, a kin sokat nevet.

Egy magas növésű, vörös szakállu és kék szemű ifjú volt, lotharingiai születésű és saint-maixenti iskolából való. Tízennyolek éves korában önkéntes lett, a clamiersi útközben megsebesült és hadi érmet kapott. Parasztfiú volt, erős növésű. Daczára nagy műveltségének, keveset beszélt. Kedélyes volt a gyakorlatotéren, szótalan a szalonban. Alig tudott tánczolni és csak a miatt való félelmében, hogy udvariatlannak fogják tartani, vett magának bátorságot, hogy a leányt egyetlen egyszer tánczra kérje. Minthogy azonban a táncz nagyon neheze esett, elhatározta, hogy inkább meghódít egy ellenséges űteget, semhogy még egyszer tánczoljon. Órákhosszát nézte egy ablakfűlkéből a leányt, a kit imádott. Követte őt

fénylő tekintetével a tánczoló tömegében és elmerengett meztelen vállán. Néha oda merészkedett az anyjához és udvarolt neki. (Folyt. köv.)

Budapesti árutőzsde.

A „Debreczen“ távirati tudósítása.
— Déli zárlat. —

Február 8.

Készáru : 5-ig magasabb.

Buza áprilisra	7.90—7.91
„ októberre	7.70—7.71
Rozs áprilisra	6.57—6.58
Zab	5.50—5.52
Tengeri májusra	5.30—5.31

SZINLAP.

Ma, hétfőn, február hó 8-án, bérlet
106-ik szám „A“ — másodsor

Dr. Nebántsvirág.

Bohózat 3 felvonásban.

Holnap, kedden, február hó 9-én, bérlet 107-ik
szám „B“ — harmadsor

Dr. Nebántsvirág.

+ Elhizást +

meggátol a Thiele-féle soványító-tea, a mely semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz és a mindennapi munka végzését nem akadályozza. Csomag 175 fillér, 4 csomag bérmentve (utánvét mellett.)

LUDWIG THIELE, Drogist. Mannheim.

Egy jó csésze tea kedvelők, kérjétek mindenütt
a világ legjobb és legfinomabb teáját

Indra tea

Melange a legfinomabb China, India és Ceylonból. Valódi csak eredeti, csomagban. Rak-tárok a felragaszokon láthatók.

Indra Tea Import Company Triest.

Főraktár Debreczenben:

Kontsek Gézána.

A ki régi tetőt **GROSSOL-lal** átmázol, megtakarítja az új fedést.

„Grossol“ a legjobb és legtartósabb máz fedőlemez tetők bádogg-, fa- és cserépiaszidely-tetők számára

Szabadalmazva Magyarországon: 20384. sz.

Ausztriában: 4290. sz.

Debreczen és vidékének kizárólagos elárusítója:

Lukács Vilmos csement, burkolati, tetőfedési és aszfalt vállalkozó **DEBRECZEN,**

Hatvan-utca 5. sz.

1639

1904

Árverési hirdetés.

A város tulajdonát képező pallagi földök árokpartjain termelt 374 és 1/2 csomó akácfa és 87 csomó vegyes nyár- és fűzfának, nyilvános árverésen eladása rendeltetvén el, értesítetnek a venni szándékozók, hogy ezen árverés a helyszínen, folyó 1904 február hó 12-én pénteken és február hó 13-án szombaton, mindenkor d. e. 9 órakor fog megtartatni.

Kelt Debreczen, 1904 február 4.

A városi Tanács.

A Szabó Miklós-féle tanyán

50 drb

csorda-marha

legelőre elvállaltatik,

darabonként

egy évre 28 koronaért.

Értekezhetni lehet

Szabó Miklós ur

Széchenyi-utcza házánál

LABONCZ ESZTER asszonnal

vagy a fent nevezett tanyán:

KORDÁS MIHÁLYLYAL.

Lakások.

Azonnal kiadó irodának, vagy garçon lakásnak Kossuth-utca 9. szám, udvaron I. emeleten, kényelmes lépcsővel, 2 világos nagy szoba, előszoba, closet.

Azonnal kiadó Kossuth-u. 26. számú udvaron, földszint 4 szoba és kellei, fásított udvar és jó vizű kút.

Május 1-től kiadó Kossuth-utca 9. szám az udvaron, I-ső emeleten, egy modern lakás 3 szoba, minden kényelmi berendezéssel.

Ugyan olyan berendezésű lakosztály, az I. emelet felett, a II. emeleten.

Értekezhetni:

Kardos László üzletében
és a házmestereknél.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziser, a mely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik köszvényél, csúznál és megbúléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cizéjeggel fogadjunk el. — 80 f. 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József**, gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A nyírbátori izr. anyahitközség
egy a saját telkén felállítandó **templom építésére**
zártajánlati verseny útján

pályázatot hirdet.

Az építésre és berendezésre előirányzott összeg **33901 korona 06 fillér**, melyből

földmunkára		236	korona	32	fillér.
kőművesmunkára	anyaggal	17010	"	02	"
ác-munkára	"	2401	"	80	"
bádogosmunkára	"	2193	"	92	"
burkolat és műkö	"	3661	"	70	"
vas munkára	"	1515	"	—	"
asztalos, lakatos stb. munkára	"	3464	"	30	"
berendezési munkára	"	3418	"	—	"

van felvéve.

Azon esetben, ha az építésnél nyíregyházi téglá helyett helybeli homokkőtégla használtatnak, úgy a kőművesmunkánál 2258 korona 92 fillér, mint anyagár megtakarítás figyelembe veendő.

Ajánlat csakis az összmunkára adható be.

A zártajánlatok, melyekhez bánatpénzül az előirányzott összegnek 5%-a kézz-pénzben, vagy óvadékképp értékpapirokban csatolandó, — a templomépítő bizottság pénztárnokához, Bauer Lipót urhoz

1904. évi márczius hó 15-ik napjának déli 12 órájáig

adandók be. Később beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az építési terv, költ. égvetés, szerződési s egyéb feltételek megtekinthetők az építő bizottság pénztárnokánál és ajánlattevők ajánlataikban tartoznak kinyilatkoztatni, hogy az összes feltételeket ismerik és magokra öözve kötelezőknek elfogadják.

A beérkezett ajánlatok fölött az építési bizottság 1904. évi márczius hó 27-én fog dönteni, fentartván magának a jogot, hogy azok közül, tekintet nélkül az ajánlati összegre, szabadon választasson.

A kinek ajánlatát a bizottság elfogadja, az értesítéstől **számított 8 nap alatt köteles a vállalati szerződést aláírni**, ellenkező esetben bánatpénzét elveszti és a bizottság jogosítva lesz — minden kártérítési kötelezettség nélkül — az építést más vállalkozóra bízni.

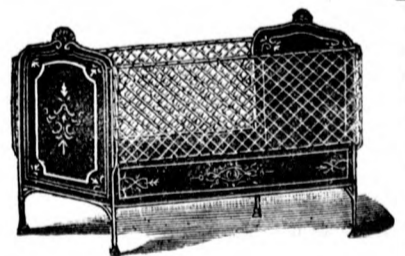
Az el nem fogadott ajánlatokhoz csatolt bánatpénz, döntés után azonnal visszadandók, illetve visszaküldetők.

Az építés 1904. évi május 2-án kezdendő meg és 1904. évi augusztus 31-én lesz véglegesen befejezendő és átadandó.

Nyírbátor, 1904. január 25.

Adorján Gyula s. k.,
építőbizottsági jegyző.

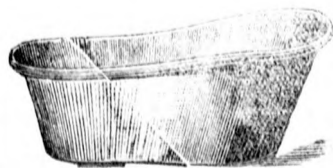
Mandel Dezső,
építőbizottsági elnök.

**Gyakorlati
alkalmi ajándékul!**

Vadászati felszerelések és fegyverek, korcsolyák, zománczozott, fényezett és nickl edények, vasbutorok, madárkalitkák, fürdőkádak, gyermek mozdófelszerelések és gyermekkoscsik, gyermek-főzőedények és konyhák, gyermek vasalók stb.

Legolcsóbb beszerzési forrás és legnagyobb választék

TÓTH GYULA

vaskereskedő, Piacz-utca 20. és 27-ik szám.

